

*Ковтун О. В.,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземної філології
Національного авіаційного університету*

*Гармаш Т. А.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології
Національного авіаційного університету*

*Хайдарі Н. І.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології
Національного авіаційного університету*

ВІДТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕКСТУ В ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ (НА ПРИКЛАДІ НОВЕЛІСТИКИ О. ГЕНРІ)

Анотація. У статті окреслено лінгвостилістичні засоби і композиційні риси, що забезпечують жанрову своєрідність новел О. Генрі та особливості їх відтворення українською мовою, оскільки зазначена проблема досі залишається відкритою. Під новелою розуміємо невеликий за обсягом прозовий епічний твір про незвичайну життєву подію з несподіваним фіналом. Здебільшого новела фокусується на одній події; має одну сюжетну лінію і незначну кількість персонажів, події в ній розгортаються в одному місці впродовж короткого проміжку часу. Використання саме такого жанру в американській літературі уможливило опис подій, національного колориту та особливості характеру героїв. Новели О. Генрі добре відомі чудовими неочікуваними фіналами, грою слів і дотепністю, а лексика і синтаксис у новелах автора є основою для вираження авторського світогляду.

До лінгвостилістичних засобів, що домінують у новелах О. Генрі, належать: надмірне використання стилістично маркованих слів (книжних і просторічних слів, сленгізмів, архаїзмів, діалектних слів, фразеологічних одиниць та ін.); застосування метафори, метонімії, порівнянь, епітетів тощо. З'ясовано, що для стилю О. Генрі характерне поєднання нейтральних слів з піднесеними або розмовно-грубими; індивідуалізація мовлення персонажів; використання фразеологізмів і оцінної лексики; гра слів; використання метафори, метонімії, порівняння, епітетів, гіперболи, антитези, іронії.

Дослідження підтвердило, що відтворення жанрової своєрідності новел О. Генрі українською мовою здебільшого відбувається шляхом застосування перекладачами тих самих лінгвостилістичних засобів, що були використані з цією метою в оригіналі (близько 65%). У випадку неможливості використання аналогічних стилістичних прийомів, перекладачі вдаються до перекладацьких

трансформацій (лексичних, граматичних, комплексних лексико-граматичних і лексико-семантичних заміни).

Ключові слова: новела, переклад, лінгвостилістичні засоби, жанрова своєрідність, ефект комічного, трансформації.

Постановка проблеми. Питання адекватного відображення жанрової своєрідності літературного твору в перекладі завжди були дискусійними. Оскільки жанр пов'язаний зі стилем, який як система охоплює всі аспекти мови, відтворення в перекладі його особливостей вимагає значних зусиль і пов'язане з цілою низкою труднощів. Літературні твори вбирають в себе накопичений століттями інтелектуальний потенціал нації та вказують на унікальний ідіостиль кожного письменника, який становить надзвичайну складність для перекладача художньої літератури. Особливо це стосується творів комічної спрямованості, у яких самобутнє почуття гумору, тонка авторська іронія та веселий народний сміх не завжди адекватно зберігаються в текстах перекладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Лінгвостилістика творів О. Генрі неодноразово привертала увагу дослідників. Серед наукових доробків, присвячених цій проблематиці знаходимо праці таких авторів: Ф. Золотаревська [1], В. Самохвалова [2], І. Мисоченко [3] та ін.

Не зважаючи на те, що полеміка про сутність комізму як про предмет літератури і лінгвістики сягає ще часів античності, проблеми відтворення комічного в перекладі й досі привертють увагу дослідників перекладацької віхи науки. Серед сучасних досліджень, що ставили на меті знайти найбільш ефективні способи відтворення комічного в перекладах варті уваги роботи Дж. Вандаеля [4], О. Жука [5], Р. Колесника [6], О. Соделя [7], І. Феллаур-Ленц [8] та ін.

Однак досі наявна необхідність проведення перекладознавчих досліджень у сфері відтворення комічного, зокрема подальшого вивчення лінгвостилістичних засобів творення комічного, властивих окремим авторам та їх творам, у перекладі.

Загальновідомо, що втрата комічного у перекладах текстів із чіткою авторською інтенцією на комічне робить переклад більш неадекватним, аніж навіть втрата певного елемента чи форми.

Мета статті – з'ясувати природу лінгвостилістичних засобів, що створюють жанрову своєрідність новели, і способів їх відтворення українською (на матеріалі новел О. Генрі у перекладах Ю. Іванова, О. Логвиненка, М. Дмитренко, В. Мусієнка, М. Рябова, М. Тупайло, Т. Тихонова).

Виклад основного матеріалу. Новелістика О. Генрі – це особлива сторінка в історії американської та світової літератури, тому що, як зазначає Л. Лисенко, саме цей письменник “вперше наблизив повсякденне життя до читачів, показавши, що в ньому поєднуються і трагедія, і комедія, що люди, як актори в театрі, залежать від великого режисера – долі, і що, коли вони нарешті знімають свої маски, їм відкриваються високі духовні цінності та справжній смисл буття” [9, с. 341].

Лексичний склад оповідань О. Генрі охоплює загальнолітературні, розмовні, просторічні висловлювання, діалектизми, сленг, що повідомляють читачеві про соціальний стан героїв. Ці вирази наділені хитромудрою дотепністю, але при цьому надають розповіді достовірності події (*to be about to die* – помирати, а *crack on a head* – давати ляпаса, *nix cum rous* – з боку колесо до воза, *to blow in one's money* – продувати гроші, *to snap one's fingers* – показати дулю). Використання літературної мови у контрасті з розмовною лексикою порушує цілісний зміст оповідань, натомість створює комічний ефект і виконує відповідну стилістичну функцію – функцію впливу.

Для стилю О. Генрі характерне поєднання нейтральних слів з піднесеними або розмовно-грубими, що завжди створює бажаний ефект, як от: *On the sidewalk Soapy began to yell drunken gibberish at the top of his harsh voice. He danced, howled, raved, and otherwise disturbed the welkin.* Так описує О. Генрі нову спробу бродяги Сопі привернути до себе увагу поліцейського. З синонімічного ряду *sky – welkin – heaven* письменник вибирає поетичний архаїзм *welkin*, який у поєднанні зі словами розмовної лексики *to yell, to hawl* і словосполученням *drunken gibberish* надає висловам іронічну інтонацію. Таким чином, вибір слів у письменника завжди мотивований ідейно-художнім завданням твору.

Діалогічні вкраплення виконують не тільки логіко-інформаційну, але й експресивну функцію. Найчастіше автор у діалозі відображає соціальний статус героя, його емоційний стан, ставлення до предмету розмови, отже, діалог насичений різноманітною лексикою – жаргонізмами, сленгізмами, колоквіалізмами, що активно беруть участь у створенні мовної поведінки і, тим самим, мовного портрета персонажів [5]. Особливу емоційність текстам оповідань О. Генрі надають фразеологізми і оцінна лексика, значне місце серед яких займають компаративні одиниці. Дуже важливо, що при цьому такі мовні засоби зовсім не виявляються в художньому тексті чужорідними: їх вживання задано художнім задумом письменника, системою образних засобів кожного цілого твору. На лексичному рівні метафори, метонімії, порівняння, епітети істотно розширюють семантичні можливості слова [3].

Метафори О. Генрі різноманітні: окремі слова, словосполучення, цілі речення (*a disturber of the piano keys* – порушник фортепіанних клавіш, *demon rum* – віскі, *great Cotham* – великий Гот-Хем, *It did not exactly beggar description, but it certainly had that word on the look-out for the mendicancy squad*).

Авторські порівняння є одним із продуктивних способів впливу на читача (*On Broadway, Raggles, successful suitor of many cities, stood bashful, like any country swain. Even in the shadowed hansom her eyes shone like stars at night*).

Епітети виражають індивідуально-оцінне ставлення автора до предмета думки (*But this grim, abject, specious, subservient, burr-like wreck of a man would not be shaken off. Silent, grim, colossal, the big city has ever stood against its revilers*).

Такі виразні засоби стилю письменника, як гіпербола, антитеза, збагачують мову автора, роблять її більш виразною. Архаїзми, історизми підкреслюють історичний колорит.

Синтаксичні особливості ідіостилю О. Генрі також грають важливу роль у створенні експресії у новелах письменника. Численні повтори дозволяють читачеві загострити увагу на певній деталі. Звернення, спонукальні речення створюють ілюзію безпосереднього спілкування. Однорідні члени формують більш повну картину подій, персонажів. Прийом градації, що полягає в додаванні все нових ознак, фактів, явищ, сприяє посиленню прагматичного потенціалу тексту оповідань.

Таким чином, лексика і синтаксис у новелах О. Генрі є основою для вираження авторського світогляду. Специфіка індивідуального стилю О. Генрі відбивається в його умінні комплексно використовувати різні образотворчі засоби і вміло їх варіювати для створення емоційної оцінки, посилення суб'єктивної модальності тексту, прагматичного потенціалу художнього мовлення, комічного ефекту.

Вивчення творів цього автора дозволяє окреслити характерні особливості новели як жанру малої форми, висвітлити специфіку категорії комічного як конституційного елементу новели, а також розглянути перекладацькі трансформації як інструмент відтворення комічного в новелі.

Важливим є вивчення способів перекладу мовних засобів комічного і їх критичний аналіз, що, поза сумнівом, сприяє більш глибокому, всебічному пізнанню оригіналу, художніх цінностей народу і, врешті, розумінню його менталітету через художню культуру. Оскільки стиль як система охоплює всі аспекти мови, то передача в перекладі комічного вимагає великих зусиль і пов'язана з цілою низкою труднощів.

Однією з найбільш характерних рис новел О. Генрі є **іронія**. Для вираження іронії в стилістиці існує спеціальний прийом – **антифразис**, сутність якого полягає в невідповідності значення слова контексту його вживання. Мовні засоби для вираження іронії у О. Генрі дуже багаті і різноманітні. Досить часто в якості антифразису використовується слово, наприклад:

Which instigates the moral reflection that life is made up of sobs, sniffles, and smiles, with sniffles predominating (“*The Gift of the Magi*”) [54]. – З цього маємо дійти повчальної висновку, що життя складається з сліз, зітхань, усмішок, причому зітхань переважають (“*Дари волхвів*”) [10].

Як бачимо з прикладу, номінативне значення та узуальна оцінка, що реалізовані іменником *smiles* – посмішки, перебуває в повному протиріччі з номінативним значенням і узуальною оцінкою, що реалізовані іменниками *sobs* – сльози і *sniffles* – зітхання. Причому в контексті негативна оцінка реалізована переважанням лексичних одиниць *sobs* – сльози, *sniffles* – зітхання, номінативне значення яких висловлює негативну оцінку. Іронічний образ актуалізується в межах контексту одного речення на лексико-семантичному рівні. Як бачимо в перекладі використано **словникові відповідники**, оскільки

досягнення комічного ефекту за рахунок застосування антифразису в цьому реченні було цілком можливим.

У наступному прикладі засобом, завдяки якому досягається ефект комічного, є **розгорнуте мовлення героя**.

Наведемо приклад, комічне в якому також засновується на розгорнутому мовленні героя:

New Yorkers can be worked easier than a blue rose on a tidy. The only thing that bothers me is I know I'll break the cigars in my vest pocket when I get my clothes all full of twenties ("Babes in the Jungle") [11]. – *Обчухрати нью-йоркців легше, ніж вишити на дитячому слинявчику голубу троянду. Мене тільки одне турбує: щоб не поламали сигар, коли кишені будуть напхані двадцятками ("Немовлята в джунглях")* [10].

Очевидно, що в перекладі засновано таку лексико-граматичну трансформацію, як **антонімічний переклад**, коли відбувається заміна стверджувальної форми в оригіналі на негативну форму в перекладі або, навпаки, негативної на стверджувальну.

Дуже часто засобами, що конструюють контекст і визначають його оцінне поле, виступають в новелах різні тропи, в цьому випадку оцінка також створюється імпліцитно. Серед тропів улюбленим прийомом О. Генрі є **метафора**.

Розглянемо такий приклад:

So, I gets on my bronc and pushes the wind for Uncle Emsley Telfair's store at the Pimienta Crossing on the Nueces ("The pimienta pancakes") [11]. – *Отож я сідаю на свого малюка і лечу до крамниці дядечка Емслі Телфера, що примостилась на Пімієнській переправі через Нуесес ("Пімієнські млинці")* [10].

Як бачимо, і автор, і перекладач вдалися до такого лінгвостилістичного засобу, як метафора. У перекладі спостерігаємо застосування трансформації **контекстуальної заміни**.

Гумористичний ефект **зевгми** заснований на суперечності між подібністю синтаксичної структури утворених таким чином сполучень і їх семантичною різноманітністю. Підхід до перекладу зевгми зумовлений тим, що в українській мові на відміну від англійської, зевгма є різким порушенням літературної норми і зустрічається вкрай рідко. Розглянемо такий приклад.

'No one,' said I, 'whom I have ever known knows as well as you do how to place properly belt buckles, semi-colons, hotel guests, and hairpins ("The pimienta pancakes") [11]. – *Я не знаю нікого, – відповів я, – хто вмів би краще вас поставити на місце кому і постояльців у готелі ("Пімієнські млинці")* [10].

У наведеному прикладі дієслово *to place* реалізується в чотирьох різних значеннях: застібати реміні, бути грамотним, розміщувати гостей і робити зачіску. Таким чином, дієслово вжито як у прямому, так і в переносному значенні в рамках одного речення, що надає тексту очевидний гумористичний ефект. У перекладі також застосовано лексичний стилістичний прийом зевгма, проте перекладач через лексичні особливості української мови мусив добігати такої трансформації як **вилучення**, зокрема було вилучено такі елементи вихідного речення, як *to place properly belt buckles, ... and hairpins*.

Використовуючи образне **порівняння**, можна схарактеризувати один об'єкт, зіставляючи його з іншим об'єктом, що належить до цілком протилежного семантичного класу.

William Pry was the first on the spot. He was an expert at such gatherings. With an expression of intense happiness on his features, he stood over the victim of the accident, listening to his groans as if to the sweetest music ("A Comedy in Rubber") [11]. – *Уільям Прай примчав на місце події першим. Він був знавець у таких*

видовищах. Сяючи від радості, він стояв над жертвою нещасливого випадку і слухав її стогін, мов найсолодшу музику ("Комедія цікавості") [10].

Варто зауважити, що **фразеологізми, сленг та просторіччя** теж зустрічаються у багатьох творах О. Генрі, оскільки з їх допомогою автор характеризує героїв своїх новел, а також описує події, що розгортаються у творі.

У дослідженні було з'ясовано, що створення ефекту комічного досягається за допомогою так званого **вклинювання** – уведення між початковим і кінцевим компонентами фразеологізму якого-небудь оказіонального елемента. Для О. Генрі найбільш характерним є вклинювання якогось одного слова, як у такому прикладі:

It was out in Arkansas I made the wrong turn at a crossroad, and drives into this town of Peavine by mistake ("The Man Higher up") [11]. – *На одному перехресті я звернув не туди, куди треба, і помилково потрапив у містечко Півайн ("Хто вище?")* [10].

Актуалізація ефекту комічного відбувається в межах контексту одного речення на лексико-семантичному рівні. Цей ефект досягається на сюжетно композиційному рівні, який представляє читачеві опис однієї з життєвих ситуацій знаменитого злодюжки, який став на "невірний шлях". У перекладі бачимо використання трансформації **експлікації**, елемент *the wrong*, що був "вклинений" О. Генрі у фразеологізм *make a turn*, відтворено описовим шляхом *не туди, куди треба*.

У структуру фразеологізму може вклинитися компонент іншого фразеологізму, наприклад:

'When me and Bill Basset was left alone I did a little sleight-of-mind turn in my head with a trade secret at the end of it' ("The Man Higher up") [11]. – *Коли я залишився з Біллом Бассетом наодинці, мені прийшла в голову одна комбінація, яка містила в собі маленьку таємницю ("Хто вище?")* [10].

У цьому прикладі жартуючи над невдалими злодійськими комбінаціями головних героїв оповідання "Хто вище?", О. Генрі використовує два фразеологізми *to do a little turn in one's head* – приходити в голову і *sleight-of-mind* – думка, комбінація, причому другий фразеологізм є компонентом першого. комічний образ актуалізується в межах одного речення на лексико-семантичному рівні. В перекладі спостерігаємо **контекстуальну заміну** – фразеологізм *sleight-of-mind* було відтворено словом *комбінація*, яке в цьому контексті є цілком доречним, бо більш влучно відображає "хитрі" наміри мовця.

Оновлення фразеологізмів може відбуватися шляхом **додавання оказіональних компонентів: слів, словосполучень, речень**. Цей прийом знаходить широке застосування в новелах О. Генрі. Так, у наступному реченні О. Генрі використовує фразеологізм *to give smth for smth* – давати що-небудь за що-небудь, що не несе ніякого експресивного навантаження, але оновлює образність цієї одиниці шляхом додавання цілого речення, яке має більш конкретний зміст:

I told Bill Basset once more to put his money in his pocket. I had never had the respect for burglary that some people have. I always gave something for the money I took, even if it was only some little trifle for a souvenir to remind 'em not to get caught again ("The Man Higher up") [11]. – *Я знову кажу Біллу Бассету, щоб він сховав свої гроші в кишеню. Я ніколи не виявляв до крадіжки зі зломом тієї поваги, яку дехто виявляє до неї. Я ніколи не брав з людей гроші задарма, завжди давав їм що-небудь нато-*

мість – маленький дріб'язковий сувенір, хоча б для того, щоб навчити їх не потрапляти в друге ("Хто вище?") [10].

У перекладі, як бачимо, дещо змінено вихідну конструкцію, спостерігаємо застосування трансформації **перестановки та антонімічного перекладу**.

Наведемо інші приклади, де комічне досягається О. Генрі завдяки використанню фразеологізмів.

Have I been sodded down with Johnson grass by a pink-eyed snoozer, or what? ("The pimienta pancakes") [11]. – *Мабуть, цей червоноокий лайдак нагодував мене якоюсь блекотою, як ти гадаєш? ("Пімієнські млинці")* [10].

... what was all this zizzaroola he gives me about pancakes? ("The pimienta pancakes") [11]. – *А що ж він мені спагеті на вуха вішав про якісь млинці? ("Пімієнські млинці")* [10].

Висновки. Отже, новела – це невелике оповідання, часто з гумористичним чи сатиричним забарвленням, що передавало "новини дня". Стрімкого розвитку такий жанр набув в кінці XIX ст. Використання саме такого жанру в американській літературі дозволяло точніше описувати події, національний колорит та особливості характеру героїв. Оскільки для новели характерна парадоксальність, у ній завжди має місце сатиричний чи комічний пафос, іноді він набирає драматичного, а то й трагічного відтінку.

Новелам О. Генрі притаманна іронічність, динамічність, структурність та витончений авторський стиль. Комічна новела О. Генрі за рахунок своєї стислості рясніє різноманітними стилістичними, експресивними засобами. Вивчення творів цього автора дозволяє окреслити характерні особливості новели як жанру малої форми, висвітлити специфіку категорії комічного як конституційного елементу новели, а також розглянути перекладацькі трансформації як інструмент відтворення комічного в новелі.

Лінгвостилістичні особливості новел О. Генрі реалізуються у широкому використанні сленгу, просторічних слів та зниженої лексики. Сленгові вирази відрізняються від нейтральної лексики літературного стандарту етико-стилістичною зниженістю різної якості: від жартівливо-іронічної, невимушеної експресії повсякденного спілкування до нищівної експресії і різко негативної емоційної оцінки при фамільярому спілкуванні.

При відтворенні лінгвостилістичних ознак новел О. Генрі українською мовою перекладачі вдаються до низки перекладацьких перетворень: 1) при перекладі власних назв і географічних назв перекладачі користуються транслітерацією, враховуючи при цьому історичні традиції вимови імен та назв; 2) замінюють одні фразеологізми іншими, що мають той самий ефект; 3) вилучають те, що може видатися надлишковим у перекладі, або вводять пояснювальні слова, якщо без них певне місце в перекладі залишилося б незрозумілим читачеві; 4) речення часто перебудовуються відповідно до синтаксису української мови, жодне бажання зберегти граматичні конструкції або стилістичні прийоми оригіналу не можуть служити виправданням порушень норм мови, якою здійснюється переклад; 5) частотно у відтворенні новел є трансформація лексико-семантичної заміни; 6) переклад новел супроводжується застосуванням граматичних трансформацій, з-поміж яких найбільш частотними є трансформації заміни частини мови, заміни члена речення, заміни типу речення, об'єднання і членування речень.

Література:

1. Золотаревская Ф. О. Генри и его новеллы / Ф. О. Золотаревская // О. Генри. Избранные произведения. М. : Правда, 1991. С. 3–11.
2. Самохвалова В. И. Творчество О. Генри : дисс. ... канд. филол. наук: 10.03.01 / В. И. Самохвалова. М., 1973. 176 с.
3. Мысоченко И. Ю. Способы структурно-семантического обновления фразеологизмов (на примере использования комического образа в произведениях О. Генри) / И. Ю. Мысоченко [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://e-koncept.ru/2014/54753.htm> (дата звернення: 04.02.2022).
4. Vandaele J. Introduction: (Re-)Constructing Humour: Meanings and Means. Translating Humour. Manchester : St. Jerome Publishing, 2002. P. 149–170.
5. Жук Е. Е. Особенности изучения языковых средств комического и их перевода (на примере произведений О. Генри и П. Г. Вудхауса) / Е. Е. Жук [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://e-koncept.ru/2014/54754.htm> (дата звернення: 25.01.2022).
6. Колесник Р. С. Відтворення комічного у художньому перекладі (на матеріалі перекладів творів німецькомовних авторів XX століття). Київ, 2011. 259 с.
7. Содель О. С. Застосування лексико-семантичних перекладацьких трансформацій як способів відтворення семантичних особливостей англійськомовних анекдотів. Інтернаука. 2018. № 16 (56). С. 22–34.
8. Fehlauer-Lenz I. Von der übersetzten Ironie zur ironischen Übersetzung : Diss. ... Dr. phil. / Ingrid Fehlauer-Lenz. – Halle-Wittenberg : Martin-Luther-Universität, 2008. 339 S.
9. Лисенко Л. Новела О. Генрі в американській літературній традиції (до 150-річчя з дня народження видатного американського письменника) / Л. Лисенко [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://dspace.kspu.kr.ua/jspui/handle/123456789/755> (дата звернення: 24.01.2022).
10. Генрі О. Останній листок: Оповідання / О. Генрі: переклад з англ. Ю. Іванов, О. Логвиненко, М. Дмитренко, В. Мусієнко, М. Рябова, М. Тупайло, Т. Тихонова. К. : Молодь, 1983. 224 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://www.ae-lib.org.ua/texts/ohenry_stories_ua.htm (дата звернення: 15.01.2022).
11. Henry O. Selected Stories / O. Henry. – М. : Progress Publishers, 1977. – 376 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://www.online-literature.com/o_henry/ (дата звернення: 20.01.2022).

Kovtun O., Harmash T., Khaidari N. Rendering comic potential of the text in artistic translation (based on novelistics by O. Henry)

The article outlines the linguistic and stylistic means and compositional features that ensure the genre originality of O. Henry's short stories and the peculiarities of their rendering in the Ukrainian language, as this issue is still open. A short story is a small volume of epic prose about an unusual life event with an unexpected ending. For the most part, the novel focuses on one event; has one story line and a small number of characters, the events in it unfold in one place for a short period of time. The use of this genre in American literature makes it possible to describe events, national colors and character traits of heroes. O. Henry's short stories are well known for their wonderful unexpected endings, play on words, vocabulary and syntax in the author's short stories are the basis for expressing the author's worldview.

Linguistic and stylistic means that dominate in O. Henry's short stories include: excessive use of stylistically marked words (bookish words and colloquialisms, slangisms, archaisms, dialect words, phraseological units, etc.); use of metaphors, metonymy, comparisons, epithets, etc. It has been found that O. Henry's style is characterized

by a combination of neutral words with sophisticated or colloquial ones, which always creates the desired effect. A defining feature of O. Henry's short stories is their comic effect, which is achieved through the use of a number of linguistic and stylistic means, among them: the combination of neutral words with sophisticated or colloquially rude; individualization of speech of characters; use of phraseology and evaluative vocabulary; play on words; use of metaphor, metonymy, comparison, epithets, hyperbole, antithesis, irony, etc.

The study confirmed that the reproduction of the genre originality of O. Henry's short stories in the Ukrainian language is mostly done by translators using the same linguistic and stylistic means that were used for this purpose in the source language (about 65 %). If it is impossible to use similar stylistic devices, translators resort to translation transformations (lexical, grammatical, complex lexical and grammatical and lexical-semantic substitutions).

Key words: short story, translation, linguistic and stylistic means, genre originality, comic effect, transformation.